

De voetwassing

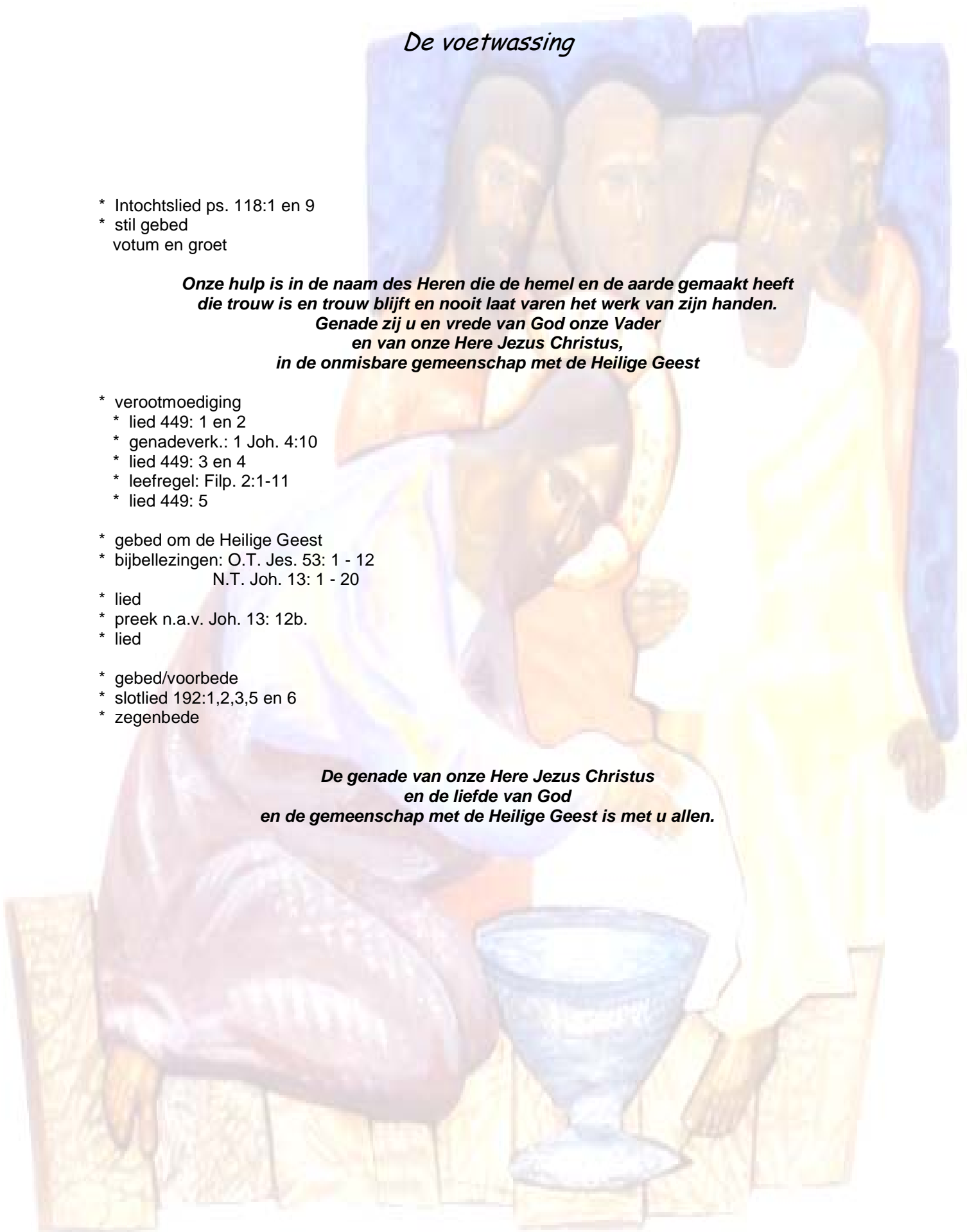
- * Intochtslied ps. 118:1 en 9
- * stil gebed
- votum en groet

***Onze hulp is in de naam des Heren die de hemel en de aarde gemaakt heeft
die trouw is en trouw blijft en nooit laat varen het werk van zijn handen.***

***Genade zij u en vrede van God onze Vader
en van onze Here Jezus Christus,
in de onmisbare gemeenschap met de Heilige Geest***

- * verootmoediging
- * lied 449: 1 en 2
- * genadeverk.: 1 Joh. 4:10
- * lied 449: 3 en 4
- * leefregel: Filp. 2:1-11
- * lied 449: 5

- * gebed om de Heilige Geest
- * bijbellezingen: O.T. Jes. 53: 1 - 12
N.T. Joh. 13: 1 - 20
- * lied
- * preek n.a.v. Joh. 13: 12b.
- * lied

- * gebed/voorbede
- * slotlied 192:1,2,3,5 en 6
- * zegenbede

***De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap met de Heilige Geest is met u allen.***

Op weg naar pasen doen we vanmorgen de bovenzaal aan waar Jezus is samengekomen met zijn discipelen om het Pascha te vieren.

We vallen er hier een beetje midden in - *onder de maaltijd*, maar wel op een moment dat een tegenstelling, die straks - op Goede Vrijdag - tot een climax zal komen, duidelijk voelbaar is.

Hebt u het gevoeld in die eerste verzen?

Het hoofdstuk begint geweldig mooi:

'En vóór het Paasfeest, toen Jezus wist, dat zijn ure gekomen was om uit deze wereld over te gaan tot de Vader, heeft Hij de zijnen, die Hij in deze wereld liefhad, liefgehad tot het einde' - met andere woorden: hoe komt hier zijn liefde op je af - grenzeloos, eindeloos groot!

Maar hebt u die antipool ook gevoeld in dat daarop volgende vers?

*'En onder de maaltijd, toen **de duivel** reeds Judas, Simons zoon Iskariot, **in het hart gegeven had Hem te v e r r a d e n.....'*** - met andere woorden: **helse haat** - grenzeloos groot!

Het is deze tegenstelling: **zijn, Jezus' Liefde** en **de helse, duivelse haat** die het spanningsveld vormt waarin we Jezus van de maaltijd zien opstaan.

Hoe overrompelend geladen is dat opstaan van Hem hier en wat daar dan op volgt.

Naast dat Jezus hier waarschijnlijk, blijkens andere schriftplaatsen, opstaat als een reactie op een gesprek van de discipelen onderling daar aan die tafel, is het ook heel nadrukkelijk - misschien wel allereerst - een antwoord op die geladen atmosfeer, op **de helse macht**.

Je mag dit veronderstellen vooral als je let op het gegeven van vers 3: *'Hij, Jezus, stond, **wetende**, dat de Vader Hem **alles in handen had gegeven** en dat Hij van God uitgegaan was en **tot God heenging**, van de maaltijd op....'* Met andere woorden:

het is alsof Jezus in **dit opstaan de hel** bij voorbaat - voor pasen, in het gezicht van Goede Vrijdag met al zijn verschrikkingen - recht in de ogen kijkt als al niets minder dan... **o v e r w i n n a a r!**, terwijl Hij tegelijk de weg tot dat 'overwinnaar-zijn' vult met dé inhoud van Goede Vrijdag, het kruisgebeuren, het kruisgeheim! Hij wijst zó zijn discipelen **die** weg in dat daarop *sprekende* gebeuren van de voetwassing.

Hoe opmerkelijk wordt dan nog eens, juist vanuit en met het oog op dit alles, het moment: *onder de maaltijd* - het Pascha, wees ook dat niet naar het kruis.

Zó gaf Jezus van het komende kruisgebeuren *een gelijkenis in actie*.

En de gedetailleerde weergave die na vers 3 volgt, accentueert en onderstreept het gebeuren als een daad van bijzondere aard - een gebeuren dat aangeeft dat **het kruis deel geeft aan Hem**.

opgestaan onder de maaltijd en zich aangeschort hebbend, **toont** Jezus wat God tevoren in Jesaja 53 had aangegeven:

*dat **vernedering** - uiteindelijk tot in **de dood** - die dood, de hel, de haat zou overwinnen.*

Zo komt Hij bij Petrus, nadat Hij enkele andere discipelen e de voeten heeft gewassen. Tot nu toe is het schijnbaar pijnlijk stil geweest!

Niemand van de discipelen had blijkbaar iets durven zeggen.

Maar Petrus zou Petrus niet zijn als hij dit zomaar toeliet. Hoewel er waarschijnlijk ook voldoende is omgegaan in de overige discipelen, is hij degene die zich uit!

Zal zijn uiting niet ergens weergegeven hebben wat er ook aan ondertoon in de rest leefde?

Het is zo'n menselijke reactie die hij geeft!: *'Here, wilt Gij mij de voeten wassen?' Gij zult mijn voeten niet wassen in eeuwigheid!*

Natuurlijk wil hij zo allereerst blijk geven van zijn persoonlijke genegenheid, meer nog, van zijn **respect, eerbied** voor Jezus, maar toch is de onderliggende toon **onwilligheid om zich aan de vernedering (van het kruis) te onderwerpen** - *'t is zijn eer te na!* Hadden wij het aan ons laten geworden?

In feite getuigen zijn woorden hier van een zelfde gevoelen dat ook sprak uit de al eerdere poging om de Heer zelf van de kruisweg af te houden.

Het ging ook toen dwars tegen zijn natuur, het 'ik' in!

Petrus, de mens vol van zichzelf, moest in feite eerst zichzelf in het oog van, **ja oog in oog met**, Jezus ontdekken!

Vandaar dat Jezus zegt: *'Wat Ik doe, weet gij **nu** niet, maar gij zult het **later** verstaan.....'* Voor Petrus profetisch geladen woorden die een snelle vervulling zouden vinden.

Wat hebben wij deze woorden van Jezus uit zijn verband gehaald en een eigen vroom leven laten leiden. We gebruiken ze met name om ongerijmdheden die we in het hier en nu niet weten te plaatsen - vooral in het persoonlijk leven - weg te schuiven naar de eeuwigheid: *'gij zult het verstaan na dezen...'*

Maar zo beroven wij dit duidelijke woord van Jezus' oorspronkelijke bedoeling. De mens., Petrus, hoefde niet tot de eeuwigheid te wachten - het woord was **nu-gericht** en is dat nog steeds!

Hoe kort daarop werd het bij Petrus al werkelijkheid.....: *'Zag ik u niet in de hof met Hem?' 'Mens, ik weet niet wat jij zegt! Terstond, terwijl hij nog sprak, kraaide de haan.....En de Here keerde zich om en zag Petrus aan'.*

Oog in oog met Jezus!

'En Petrus herinnerde zich het Woord des Heren, hoe Hij tot hem gezegd had: eer de haan heden kraait, zult gij Mij driemaal verloochend hebben. En hij ging naar buiten en weende bitter...' **Gij zult het l a t e r verstaan!**

Toen zag hij zichzelf... en toen hij zichzelf had verloren, zijn natuur, zijn ik, verstond hij Jezus' doen in de bovenzaal, uitlopend op het kruis, voor hem persoonlijk nodig en tegelijk als zijn opdracht: **dien!...hoed Mijn schapen, weidt Mijn lammeren...**

En hij heeft gediend nadat hij daartoe met Christus, door de Geest, vervuld werd!

Als hij geweigerd had **zich te laten dienen**, zou nooit in staat zijn geweest **om te dienen!** Nee, sterker, hij zou zelfs geen deel aan de Here gehad hebben!

*'Toen Hij dan hun voeten gewassen had en zijn klederen aangedaan en weder plaats genomen had, zeide Hij tot hen: **begrijpt gij wat Ik u gedaan heb?** Gij noemt Mij Meester en Here, en gij zegt dat terecht, want Ik ben het. Indien u Ik, uw Here en Meester, u de voeten gewassen heb, behoort gij elkander de voeten te wassen; want Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook gij doet, gelijk Ik u gedaan heb. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u een slaaf staat niet boven zijn heer, noch een gezant boven zijn zender. Indien gij dit weet, zalig zijt gij, als gij het d o e t.'*

Op Judas na die, vol van de hel, deze confrontatie en de daarvan getuigende maaltijd niet meer verdragend de nacht in vluchtte, hebben de discipelen het leren verstaan na dezen, maar wel *tijdens* hun leven!

Ze hebben gebogen voor Hem die getuigde:

'Ik ben in uw midden als een dienaar', terwijl zij zich gaven in zijn dienst, onvoorwaardelijk, vol begrip - *zilver en goud hebben wij niet, maar wat we hebben geven wij u....in de naam van Jezus...Ik jaag ernaar of ik het grijpen mocht....* tot ze hoorden: zalig zijt gij, *'voorts ligt voor u gereed... deel hebben aan Hem.... de erekrans, de prijs van de roeping Gods die van boven is IN Christus Jezus - de man van Smarten, de man van de onderste weg, het Lam Gods, die hier de voeten wast.*

Hij is langs allen gekomen, ook langs ons - u, jou, mij?

Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb? U, jij, ik - weer eens op weg naar Pasen?

Of stelt u het uit tot 'na dezen', maar dan in de verkeerde zin van het woord!

'Gij noemt Mij Meester en Here', je kunt Hem de hoogste titels geven, ja vanuit zelfs oprechte genegenheid en toch **niet** begrijpen wat Hij heeft gedaan en van daar uit van ons vraagt.

Want is er bij ons niet *erg weinig besef* van d i e n e n - dienen in de betekenis zoals Jezus bedoelt en in de voetwassing tot en met het kruis heeft uitgedrukt.

Dienen in de zin van **alles** geven, Hem volgen in het leven van zijn liefde... dit is uw redelijke eredienst!

Wat maken wij ervan?

Maken niet de zojuist geciteerde woorden van Jezus uit ons hoofdstuk: *'Indien nu Ik uw Meester en Here, u de voeten gewassen heb, behoort gij elkander de voeten te wassen...'*, maken niet die woorden de nederigheid tot het eerste en meest wezenlijke bestanddeel van de navolging van Christus?

Andrew Murray zegt ergens:

'het is een onderscheidend kenmerk van discipelschap van Jezus'.

Waar is dit zo bij ons?

Komt het weinig besef hebben van wat Jezus voor ons met 'dienen' bedoelde niet voort uit het niet diep genoeg begrepen hebben van wat Hij voor ons persoonlijk gedaan heeft in zijn dienen tot aan het kruis?! (Bewijst het rommelen met verzoening in onze dagen daar niet specifiek op?)

Wat is voor ons de betekenis - **persoonlijk** - nog van de weg van Golgotha in en voor ons leven?

Hij heeft **lief**...: *'alzo lief heeft God de wereld gehad dat...'*

Hij sprak en spreekt dat in een wereld vol haat, een wereld liggend in **de duisternis**, beheerst door **de vorst van de duisternis** en Hij vraagt *ons* op te staan en de weg van de overwinning te bewandelen in deze wereld, als getuigenis aan diezelfde wereld.

Maar wij kunnen onmogelijk zijn wat Hij wil dat wij zijn, als wij zijn nederigheid - te vinden op Golgotha - niet als nodig voor ons leven erkennen en verlangen.

Het leven dat **het Lam** volgt, zal gekenmerkt worden door buigen en dienen - door het Lam!

Is het niet treffend wat wijlen ds. J.C. Hoekendijk ergens in dit verband van ons christenen zegt: *'ze wassen elkaar liever de oren dan de voeten, ze gaan liever op de tenen staan dan op de knieën liggen, ze willen liever over elkaar heersen dan elkaar dienen'* - en dat op weg naar Pasen.

Zijn wij niet wat vaak een demonstratie van hoe weinig we met de Heilige Geest vervuld zijn, maar veel eerder, en meer, van onszelf?!

Hoe nodig hebben wij pasen.

Hoe nodig pinksteren.

Per dag!

Als Hij zich zo diep voor mij gebogen heeft in zijn dienst aan het kruis, hoe kan ik mezelf dan nog blijven handhaven?

'Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb?'

't Was een pijnlijke zelfontdekking die de discipelen meemaakten, maar het werd de ontdekking van hun leven toen ze Hem waarachtig leerden kennen, *achter Hem aan!*

Hoe meer Hij voor ons wordt, hoe meer wij het dienen verstaan - dat we dat mogen zien en begrijpen: dat op weg naar pasen - via de bovenzaal - het 'ik' de grote vloek is in zijn betrekking tot God en tot onze medemens, zeker tot onze mede broeder en zuster.

Laat pasen '98 betekenen: *het kruis in je leven*, dichterbij naar God's hart, alle ruimte voor de Geest van Christus, **kortom: de weg van het Lam.**

Hiertoe werd het pasen, heeft Hij gezegend in het zichzelf geven tot in, ja over de dood heen, hierom werd het pinksteren, heeft Hij gezonden de Geest van Vader....zie uw, jouw, mijn Jezus!

Hij wil de plaats van ons 'ik' innemen.

Here wilt Gij mij de voeten wassen?

Nederigheid leidt tot volkomen dood - zijn dood - en deze dood leidt tot volkomen nederigheid. Dat is **Leven!**

'Och, of gij ook op deze dag verstondt wat tot uw vrede dient!'

De nederige geeft Hij genade.

'Vernedert u dan onder de machtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd'.....weet u wie deze woorden later zegt namens God? Petrus!

Wie weet en dan doet, heet zalig!

'Doet dan aan, als door God uitverkoren heiligen en....geliefden....innerlijke ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld.

Waar beginnen?

Als je het kruis in het centrum van je leven toelaat is het effect te vergelijken met een steen die in het water valt: er vormen zich cirkels, steeds verder uitwaaiend!

'Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb?'

Indien gij weet, zalig zijt gij als gij het doet....

Zalig die slaven, die de heer bij zijn komst wakende zal aantreffen.

Voorwaar Ik zeg u, hij zal zich omgorden en hen aan tafel nodigen en bij hen komen om.....hen te bedienen - dat is eindeloze liefde!

Amen.